

**WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY**

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**Miejsce na naklejkę.**  
Sprawdź, czy kod na naklejce to  
**O-200.**



# Egzamin ósmoklasisty

## Język polski

DATA: **23 maja 2023 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **do 180 minut**

Arkusz zawiera teksty liczące  
więcej niż 250 wyrazów.

### Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **23 stronach** jest wydrukowanych **20 zadań**.
2. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiąż długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora.
6. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
7. Odpowiedzi do zadań: **1–3, 8, 9, 12–16** oraz **18**, otocz kółkiem zgodnie z informacjami zamieszczonymi **na następnej stronie**. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
8. Odpowiedzi do zadań: **4–7, 10, 11, 17, 19** oraz **20**, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu egzaminacyjnym. Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.
9. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi **na następnej stronie**.
10. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
11. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

**Powodzenia!**

**WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia do dostosowania zasad oceniania.

Uczeń **nie prznosi** odpowiedzi na kartę odpowiedzi.



OPOP-**200**-2305

## Zapoznaj się z poniższymi informacjami

### 1. Jak zaznaczyć poprawną odpowiedź oraz pomyłkę w zadaniach zamkniętych?

W niektórych zadaniach są podane cztery odpowiedzi: A, B, C, D.  
Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i otocz kółkiem, np.

- A.
- B.
- C.
- D.

W innych zadaniach wybierz poprawne uzupełnienie zdań spośród oznaczonych literami A i B oraz spośród oznaczonych literami C i D i za każdym razem otocz kółkiem wybraną odpowiedź, np.

A.

B.

oraz

C.

D.

W jeszcze innych zadaniach zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe czy fałszywe, i otocz kółkiem wybraną odpowiedź, np.

<input checked="" type="radio"/> P	<input type="radio"/> F
------------------------------------	-------------------------

Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie skreśl i otocz kółkiem inną odpowiedź, np.

- A.
- B.
- C.
- D.

### 2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź nad niepoprawnym fragmentem

*Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ <sup>stuszenie</sup>*

lub obok niego

*Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ <sup>stuszenie</sup>*

**Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2022/2023  
(zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi)**

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek i trenów, w tym treny VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona, Śmierć Pułkownika, Świtezianka, Dziady część II, Pan Tadeusz (całość)*

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis, Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

**Inne lektury obowiązkowe (zgodne z podstawą programową), do których również można się odwołać**

Klasy VII i VIII

Jan Kochanowski, treny I, V

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*

Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

**Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.**

## Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Antoine de Saint-Exupéry  
**MAŁY KSIĄŻĘ**

Dużo czasu upłynęło, zanim zrozumiałem, skąd przybył Mały Książę. Choć sam zadawał mi wiele pytań, udawał, że moich nie słyszy. Dopiero z wypowiedzianych przypadkowo słów poznałem jego historię.

Kiedy po raz pierwszy ujrzał mój samolot [...], zapytał:

– Co to za przedmiot?

– To nie jest przedmiot. To lata. To samolot. To mój samolot.

Byłem bardzo dumny, mogąc mu powiedzieć, że latam. Wtedy zawołał:

– Jak to? Spadłeś z nieba?

– Tak – odparłem skromnie.

– Ach, to zabawne...

I Mały Książę wybuchnął śmiechem, który mnie rozgniewał. Wolałbym, aby poważniej traktowano moje nieszczęście.

Po chwili powiedział:

– A więc ty też spadłeś z nieba? Z jakiej planety pochodzisz?

W tym momencie rozjaśnił mi się nieco mrok otaczający jego zjawienie się i spytałem natychmiast:

– Więc ty przybyłeś z innej planety?

Ale on nie odpowiadał. Schylił głowę i uważnie przyglądał się mojemu samolotowi. [...]

Miałem pewne podstawy, aby sądzić, że planeta, z której przybył Mały Książę, jest gwiazdą B-612. Ta gwiazda była widziana raz tylko, w 1909 roku, przez tureckiego astronoma, który swoje odkrycie ogłosił na Międzynarodowym Kongresie Astronomów. Nikt jednak nie chciał mu uwierzyć, ponieważ miał bardzo dziwne ubranie. Tacy bowiem są dorośli ludzie. [...] Astronom ogłosił po raz wtóry swoje odkrycie w roku 1920 – i tym razem był ubrany w elegancki frak. Cały świat mu uwierzył.

Opowiedziałem wam te szczegóły o planecie B-612 i podałem numer ze względu na dorosłych. Dorosli są zakochani w cyfrach. Jeżeli opowiadacie im o nowym przyjacielu, nigdy nie pytają o rzeczy najważniejsze. Nigdy nie usłyszycie: „Jaki jest dźwięk jego głosu? W co lubi się bawić? Czy zbiera motyle?”. Oni pytają was: „Ile ma lat? Ilu ma braci? Ile waży? Ile zarabia jego ojciec?”. Wówczas dopiero sądzą, że coś wiedzą o waszym przyjacielu.

Jeżeli mówicie dorosłym: „Widziałem piękny dom z czerwonej cegły, z geranium w oknach i gołębiami na dachu” – nie potrafią sobie wyobrazić tego domu. Trzeba im powiedzieć: „Widziałem dom za sto tysięcy złotych”. Wtedy krzykną: „Jaki to piękny dom!”.

Jeżeli powiecie dorosłym: „Dowodem istnienia Małego Księcia jest to, że był śliczny, że śmiał się i że chciał mieć baranka, a jeżeli chce się mieć baranka, to dowód, że się istnieje” – wówczas wzruszą ramionami i potraktują was jak dzieci. Lecz jeżeli im powiecie, że przybył z planety B-612, uwierzą i nie będą zadawać niemądrych pytań. Oni są właśnie tacy. Nie można od nich za dużo wymagać. Dzieci muszą być bardzo pobłażliwe w stosunku do dorosłych.

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*, tłum. Jan Szwykowski, Warszawa 2013.

**[393 wyrazy]**

**Zadanie 1. (1 pkt)**

Na podstawie przytoczonego fragmentu *Małego Księcia* oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Z przytoczonego fragmentu wynika, że Mały Książę chętnie udzielał odpowiedzi na pytania narratora.	P	F
Z przytoczonego fragmentu wynika, że zachowanie Małego Księcia rozbawiło narratora.	P	F

**Zadanie 2. (1 pkt)**

Na podstawie przytoczonego fragmentu *Małego Księcia* dokończ zdanie. Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

Ze słów narratora wynika, że dorośli

- A. mają bogatą wyobraźnię.
- B. potrzebują informacji o liczbach.
- C. nie oceniają innych dorosłych po wyglądzie.
- D. nie interesują się sytuacją materialną innych ludzi.

**Zadanie 3. (1 pkt)**

Na podstawie przytoczonego fragmentu *Małego Księcia* oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Informacja o istnieniu planety B-612 została uznana za prawdziwą na Kongresie Astronomów w 1909 r.	P	F
Narrator przypuszczał, że Mały Książę przybył z planety odkrytej przez tureckiego astronoma.	P	F

**Zadanie 4. (1 pkt)**

Przeczytaj definicję wyrazu *ciekawość*.

*ciekawość* – «dążenie do poznania czegoś, interesowanie się czymś»

www.sjp.pl

**Czy Małego Księcia cechowała ciekawość? Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do definicji i przytoczonego fragmentu utworu.**

.....

.....

.....

.....

.....

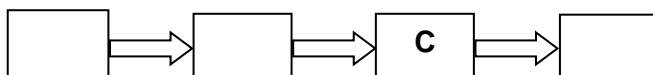
.....

.....

**Zadanie 5. (1 pkt)**

**Na podstawie całego utworu *Mały Książę* ułóż zgodnie z porządkiem chronologicznym poniższe wydarzenia dotyczące życia Małego Księcia. Wpisz litery A, B, D w kratki we właściwej kolejności.**

- A. Pojawienie się róży na planecie Małego Księcia.
- B. Pożegnanie Małego Księcia z pilotem.
- C. Spotkanie Małego Księcia z lisem.
- D. Podróż Małego Księcia na Ziemię.



**Zadanie 6. (2 pkt)**

**Czy mieszkańcy planet, które odwiedził Mały Książę, mają podobne cechy jak dorośli opisani przez narratora w przytoczonym fragmencie?**

**Uzasadnij swoją odpowiedź. W uzasadnieniu odwołaj się do charakterystyki mieszkańców dwóch wybranych planet.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Zadanie 7. (1 pkt)**

Która z poniższych ilustracji może odnosić się do sceny powrotu Małego Księcia do domu? Uzasadnij swój wybór, odwołując się do znajomości całego utworu.



Ilustracja 1.



Ilustracja 2.



Ilustracja 3.



Ilustracja 4.

Ilustracja nr: .....

Uzasadnienie wyboru: .....

.....

.....

.....

.....

.....



### Zadanie 8. (1 pkt)

Jedno z poniższych zdań dotyczących okoliczności powstania *Małego Księcia* zapisano niezgodnie z regułami interpunkcji. Otocz kółkiem zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

- A. Autora *Małego Księcia* od dzieciństwa fascynowały samoloty, dlatego już w bardzo młodym wieku został pilotem.
- B. Antoine de Saint-Exupéry służył w lotnictwie wojskowym i cywilnym, latał nad Europą, Afryką, Ameryką Północną i Południową.
- C. Kiedy w trakcie lotu autorowi *Małego Księcia* przydarzyła się awaria samolotu musiał przymusowo lądować na pustyni.
- D. Gdy Antoine de Saint-Exupéry czekał na pomoc, wpadł na pomysł napisania *Małego Księcia*.

### Zadanie 9. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

Przymiotnikiem należącym do tej samej rodziny wyrazów co wyraz *ciekawość* jest wyraz

- A. *ciekawy*.
- B. *ciekawie*.
- C. *cieknący*.
- D. *zaciekawiony*.

**Zadanie 10. (2 pkt)**

Jedno z wydawnictw książkowych chce zachęcić uczniów do czytania książek. W tym celu do zamówień klientów dołącza zakładki do książki inspirowane wybranymi lekturami szkolnymi.

Poniżej znajdują się przykłady takich zakładek.



**A**



**B**



**C**

**Wybierz jedną zakładkę. Następnie:**

- **podaj tytuł lektury obowiązkowej, do której nawiązują elementy graficzne umieszczone na zakładce**
- **wyjaśnij związek dwóch wybranych elementów graficznych umieszczonych na zakładce z treścią wskazanej przez Ciebie lektury.**

*Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.*

Wybieram zakładkę oznaczoną literą: .....

Tytuł lektury obowiązkowej: .....

Element graficzny 1.: .....

Wyjaśnienie: .....

.....  
.....  
.....  
.....

Element graficzny 2.: .....

Wyjaśnienie: .....

.....  
.....  
.....  
.....

## Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Marcin Weincetel

### LUDZIE LISTY PISZĄ...

Piszecie listy? Papierowe – takie zwykłe, czasami polecane? Czy ktoś dziś pisze jeszcze listy do rodziny, przyjaciół, ukochanej lub ukochanego? W dzisiejszych czasach piszemy ich dziesiątki, może nawet setki, ale już nie takie zwykłe, polecane. Częściej – elektroniczne.

Pisanie listów to chęć wyrażenia czegoś. Wyjaśnienie tego, co dokładnie ma się na myśli. Nazwanie emocji, określenie intencji. A wszystko to za pomocą słów. Zapisane w listach, brzmią zdecydowanie inaczej niż w czasie zwykłej pogawędki. Bo pisanie listów nie jest przecież czynnością codzienną, choć do codzienności często się odnoszącą.

Epistolografia, czyli tworzenie korespondencji zgodnej z określonymi zasadami w danej epoce czy środowisku, miała swoje znaczenie. Bo i listy nie tylko były czytane przez adresata, ale także udostępniane oficjalnie i za zgodą nadawcy wielu innym osobom. Sztukę zamiany myśli w słowa znali już starożytni Grecy, którzy pisali najpierw na drewnianych tabliczkach powleczonych woskiem, a potem na papirusach.

Spróbujmy się jednak zastanowić, dlaczego dzisiaj już prawie nikt nie pisze tradycyjnych listów. Najprostsza odpowiedź? Bo nie mamy czasu, siły ani ochoty. Bo brakuje skupienia, odpowiedniej motywacji, a tak naprawdę również powodu. Najczęściej wystarczy SMS. Krótka i zwięzła wiadomość tekstowa. Wyjęta z codzienności. Czasem zakończona ciekawą emotikoną<sup>1</sup>. Czasem szybkim „PS Kocham Cię”. I żebyśmy się teraz dobrze zrozumieli. Takie słowa w dalszym ciągu mają określoną moc i wielką wymowę. Liczy się jednak sposób, w jaki to komunikujemy.

Być może przyczyna tego, że sztuka pisania listów jest dziś nieco zapomniana, wiąże się z osłabieniem międzyludzkich relacji. Wszystko wydaje się bardziej spontaniczne, chwilowe, krótkotrwałe. Nieprawda? Zerknijcie kiedyś na swój komunikator<sup>2</sup>. Zobaczcie, ile z tych konwersacji kończy się w pośpiechu, bez słowa pożegnania czy wyjaśnienia. Pozostają po nas mrugające emotikonki.

Brak czasu sprawia też, że piszemy szybciej, a co za tym idzie – niedbale. Ale nie oznacza to, że listy elektroniczne są gorsze od tych tradycyjnych. Choć z całą pewnością się różnią. Te elektroniczne często wysyłane są w ilościach hurtowych, np. informacje o promocjach, wyprzedażach, nowościach książkowych. Te tradycyjne natomiast – do indywidualnego odbiorcy, znajomego, przyjaciela, członka rodziny.

Skończę tak, jak zacząłem. Czy piszecie listy? Papierowe – takie zwykłe, czasami polecane albo elektroniczne? Czy ktoś dziś pisze jeszcze listy do rodziny, przyjaciół, ukochanej lub ukochanego? Pomyślcie o tym. A potem weźcie długopis, wieczne pióro albo laptopa. I napiszcie. Coś od siebie. Coś dla kogoś bliskiego. To niełatwa, ale bardzo piękna sztuka.

Na podstawie: Marcin Weincetel, *Ludzie listy piszą... Epistolografia – zapomniana sztuka w cyfrowej formie*, [www.lubimyczytac.pl](http://www.lubimyczytac.pl)

<sup>1</sup> Emotikona – prosty znak graficzny przedstawiający zwykle wyraz twarzy, służący najczęściej wyrażaniu emocji.

<sup>2</sup> Komunikator – program pozwalający komunikować się z innymi ludźmi za pośrednictwem internetu.

[404 wyrazy]

**Zadanie 11. (2 pkt)**

Uzupełnij poniższy tekst w taki sposób, aby stanowił streszczenie tekstu *Ludzie listy piszą...*

Tematem tekstu jest .....

.....

Autor zastanawia się nad tym, dlaczego .....

.....

W końcowych wnioskach .....

.....

**Zadanie 12. (1 pkt)**

Na które z poniższych pytań znajdziesz odpowiedź w 3. akapicie tekstu?  
Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

- A. Kiedy ludzie przestali pisać listy?
- B. Do kogo najczęściej wysyłamy listy?
- C. Od jak dawna znana jest sztuka pisania listów?
- D. Czym różni się list tradycyjny od elektronicznego?

**Zadanie 13. (1 pkt)**

Na podstawie przytoczonego tekstu oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Z tekstu wynika, że pisanie listów tradycyjnych staje się obecnie coraz popularniejsze.	P	F
Z tekstu wynika, że konwersacje z wykorzystaniem komunikatorów internetowych sprzyjają pogłębianiu więzi między ludźmi.	P	F

**Zadanie 14. (1 pkt)**

Na podstawie przytoczonego tekstu oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Na pytanie zawarte w czwartym akapicie tekstu autor nie udziela odpowiedzi.	P	F
Autor używa czasowników w 1. osobie liczby mnogiej, aby wskazać, że opisane zjawisko dotyczy większości z nas.	P	F

**Zadanie 15. (1 pkt)**

Dokończ poniższe zdania. Otocz kółkiem odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu Najczęściej wystarczy SMS podkreślony wyraz to przysłówek w stopniu

A. wyższym.

B. najwyższym.

Zgodnie z zasadami poprawności ortograficznej partykułę *nie* z wyrazem *najczęściej* należy zapisać

C. łącznie.

D. rozdzielnie.

**Zadanie 16. (1 pkt)**

Przeczytaj definicję wyrazu *sztuka*.

1. «twórczość artystyczna człowieka»
2. «utwór literacki przeznaczony do wystawiania na scenie»
3. «umiejętność robienia czegoś»
4. «pojedyncza rzecz»

Na podstawie: [www.wsjp.pl](http://www.wsjp.pl)

Odwołując się do przytoczonej definicji i tekstu *Ludzie listy piszą...*, oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Otocz kółkiem P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W ostatnim akapicie tekstu Marcina Weincetela wyrazu <i>sztuka</i> użyto w znaczeniu 2.	P	F
W zdaniu <i>Sztuka zamiany myśli w słowa znana jest już od bardzo dawna</i> wyrazu <i>sztuka</i> użyto w znaczeniu 3.	P	F

**Zadanie 17. (2 pkt)**

Spośród lektur obowiązkowych wybierz tę, której bohater potrafił przekonać innych do swoich pomysłów. Podaj tytuł tej lektury oraz jej bohatera.

Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację.

*Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.*

Tytuł lektury: .....

Bohater lektury: .....

Uzasadnienie wyboru: .....

.....

.....

.....

.....

.....

**Zadanie 18. (1 pkt)**

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

Wypowiedzenie *Te elektroniczne często wysyłane są w ilościach hurtowych, np. informacje o promocjach, wyprzedażach, nowościach książkowych* jest

- A. zdaniem pojedynczym.
- B. równoważnikiem zdania.
- C. zdaniem złożonym podrzędnie.
- D. zdaniem złożonym współrzędnie.

**Zadanie 19. (3 pkt)**

Zredaguj zaproszenie na spotkanie z autorem książki pt. *Sztuka pisania listów*. Zachęć do udziału w tym wydarzeniu, używając dwóch argumentów. Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.



# Zaproszenie

A large rectangular area with a blue border, containing horizontal dotted lines for writing. The bottom right corner of the area is folded over, showing a grey underside.



























